

Zpráva o činnosti

SEKCE VEŘEJNÝCH KNIHOVEN SKIP

2018

skip

ÚVOD

Sekce veřejných knihoven SKIP se v uplynulém roce věnovala jednak organizaci akcí, které už si zaslouží přívlastek „tradiční“, ale také se výrazně podílela na aktivitách zcela nových, které se ukázaly jako zajímavé a hodné následování.

Mezi tradiční akce naší sekce patří nepochybně seminář „**Co venkovské knihovny umějí a mohou**“, jehož 14.ročník proběhl v září 2018 v Rapotíně a v Šumperku. Za dvoudenním maratonem se můžete ohlédnout dále v textu, program setkání knihovníků především z těch menších knihoven, byl opravdu nabitý a jsme přesvědčeni, že konání tohoto setkání výrazně pomáhá k neustálým snahám o zlepšování činnosti obecních knihoven. Vítanou a nezbytnou pomoc poskytla šumperská knihovna, a to ve zcela nových prostorách, otevřených jen pár dní. Díky za hlavní podíl na tomto semináři nepochybně patří Daně Wimmerové, vedoucí podsekce obecních knihoven.

Dalším, již tradičním podnikem je **Knihovnická dílna**. Ta se koná pravidelně (téměř[]) každé dva roky, zažila mnoho termínových i obsahových změn, aby se nakonec vrátila k vítanému dvoudennímu jarnímu formátu v Praze. Ročník 2018 se tedy konal v Městské knihovně v Praze, přivítal nejen více než stovku účastníků, zajímavé osobnosti českého knihovnictví a pochopitelně přinesl řadu zajímavých příspěvků. Nedílnou součástí programu je prostor pro knihovny, které zvítězily v minulých dvou letech v knihovnických soutěžích. Poznali jsme tak blíže knihovny a kolegyně, pro něž je doma ve Křtinách, Sedlčanech, Slavičíně a Rapotíně. I o Knihovnické dílně se můžete dočíst dále v textu zprávy, přiložen je kompletní program. Program a organizace Knihovnické dílny 2018 připadla na Lenku Pruckovou z Olomouce a Gabrielu Jarkulišovou z Kutné Hory s vydatnou pomocí pražských kolegyně Vladany Pillerové a Bedřišky Štěpánové.

O něco novější, ale vlastně již také tradiční součástí činnosti Sekce veřejných knihoven, je každoroční **workshop pro metodiky**. Konal se již pátý ročník. Protože se místa konání spravedlivě střídají mezi moravskou a českou částí republiky, využili jsme pro letošní ročník pohostinství liberecké krajské knihovny. Program dvoudenního setkání je k dispozici dále ve zprávě. Podotknout je jistě třeba, že se letošní program trochu odchýlil od formátu workshopu směrem spíše k drobné konferenci. Nic to ale nemění na faktu, že program byl vybírán programovým týmem velmi pečlivě, s ohledem na využití získaných znalostí právě v oblasti metodiky. Mezi přednášejícími nechyběly osobnosti českého knihovnictví, informace o nových vhodných projektech, horká chvílka s knihovnickými softwary, a ani již klasická chvílka psychologie – tentokrát na téma prokrastinace. Poděkování zde patří nejen libereckých kolegyním v čele s Jarkou Starcovou a Blanou Konvalinkovou, ale také Marii Šedé z Ostravy a Monice Kratochvílové z Brna za přípravu programu.

Ke komplexnímu přehledu aktivit sekce patří také zpráva o **obnově skupiny pro komunitní aktivity**. Někteří členové této pracovní skupiny už odešli z profesního života, a my jsme rádi, že na jejich poznatky a výsledky může navázat skupina nová. Ta pracuje aktuálně pod vedením Katky Janoškové ze Vsetína a více se můžete také dočíst dále v textu. V tuto chvíli jen podotýkám, že právě za touto partou kolegů je iniciativa přípravy kulatých stolů, které proběhly ve všech krajích republiky a aktuálně se zabývají tématem lokální historie tak, aby bylo srozumitelné a použitelné (včetně vhodných příkladů) všem knihovnickům, kteří jej do svých knihovnických programů chtějí použít.

Drobnějšími činnostmi členů sekce je neutuchajíc boj s adresářem členů sekce, svůj velký díl zde odvedla Ladka Zemánková a stále nejsme u konce []. Zmiňovat podíl členů sekce na přípravách celostátních programů jako je BMČ, Týden knihoven apod. není asi příliš třeba, je jistě popsán jinde. Celkově tedy hodnotíme uplynulý rok jako úspěšný a věříme, že v příštím roce přilákáme nové kolegy a kolegyně právě k problematice veřejných knihoven.

Mgr. Gabriela Jarkulišová, předsedkyně

10.února 2019

Jednání členů sekce v roce 2018

- 19. 2. 2018, učebna Knihovnického institutu NK ČR

- **Program:**

- **1. Pavlína Mazačová, KISK- Inovační kurzy jako jedna z možností profesního vzdělávání**

- Inovační kurzy jsou tvořeny v souladu s ČŽV a představují jednu z možností, jak přistoupit k profesnímu rozvoji a dalšímu profesnímu vzdělávání knihovníků. Připravované kurzy mají rozvojový charakter a respektují trendy v profesním vzdělávání dospělých. Níže pár konkrétních údajů:více v příložené prezentaci

- 50 hodinová dotace, 3 měsíce
- 3 části – povinná, povinně volitelná, fakultativní
- Certifikace kurzu

- **2. Pavlína Mazačová , KISK – Rozvoj mediální gramotnosti v knihovnách**

- Pavlína Mazačová jako členka poradního týmu na republikové úrovni (školství, formální vzdělávání) otevřela téma možného zapojení knihoven do výuky mediální gramotnosti a výchovy. Mediální gramotnost je o průřezový předmět, který je uchopován při formálním vzdělávání kvalitativně velmi různě, mnohdy neadekvátně potřebám. Učitelé mají sice k dispozici plošně šiřitelný portál MediaGram.cz, praktické využití ale závisí čistě na úvaze školy, resp. vyučujících. Je tedy velkou možností zapojit knihovny se svými programy. Otázkou je, zda samotní knihovníci jsou (v obecném měřítku) mediálně gramotní, zda v první fázi neuspořádat (např. z možností VISKu) vzdělávání knihovníků v této oblasti.

- Oblast mediální gramotnosti se při následné diskusi ukázala jako nosné téma, kolegové avizovali zájem o spolupráci na podobně koncipovaném projektu. O dalším postupu v této oblasti budou členové Sekce veřejných knihoven SKIP informováni a ti, kteří přímo avizovali zájem, osloveni.

- **3. Dana Smetanová, KI NK ČR – provedené i plánované možné změny v Katalogu prací**

- Od 1. 1.2018 změny u povolání 2.03.01 knihovník

- doplněno o
 - správce digitální knihovny

- systémový knihovník
- připravovaná celková revize katalogu prací, stanoveno několik pracovních skupin
- některá témata :
 - posouzení regionálního principu
 - lektorská a vzdělávací činnost
 - využívání činností z jiných povolání
- testování ve vybraných knihovnách v březnu 2018
- **4. Vít Richter, KI NKČR - Knihovna - věc veřejná**
- Společný projekt SKIP a SDRUK si klade za cíl otevřít veřejnou diskusi o situaci knihoven v České republice, v dnešních politických, společenských a sociálních podmínkách. Cílem je uspořádání 14 diskusních kulatých stolů (v každém z krajů České republiky). Moderovaná diskuse by měla ve všech krajích zahrnout shodná východiska, do diskuse budou pozváni především zástupci samospráv – krajů, měst a obcí, výrazné osobnosti, zástupci knihoven.
- Partnery projektu jsou krajské knihovny, východisky pro diskusi několik zásadních témat:
 - 100 let veřejných knihoven v ČR
 - IFLA Global Vision
 - Koncepce rozvoje knihoven v ČR na léta 2017-2020
- **5. Vít Richter, KI NKČR – Presentace výsledků průzkumu „Česká mládež 15-19 let jako čtenáři“ a „Čtení a prospěch ve škole 9-19 let“**
- Průzkum proběhl v roce 2017 ve dvou částech
 - Kvantitativní i kvalitativní část (individuální rozhovory, tzv. čtenářské deníky)
- 1505 respondentů ve věku 9-14 let
- 504 respondentů ve věku 6-8 let
- **6. Gabriela Jarkulišová, Sekce VK SKIP- Knihovnická dílna 2018**
- Knihovnická dílna 2018 proběhne 26. a 27.dubna 2018 v sále Městské knihovny v Praze.
- Sjednocujícím tématem prvního dne jsou PROMĚNY – proměny knihoven u nás i ve světě, proměny ve službách, proměny v interiérech, proměny v prioritách...
 - A tak například aktuální situaci v Národní knihovně popíše ředitel PhDr. Martin Kocanda, světové trendy přiblíží ing. Libuše Nivnická, nad možnými změnami se budou zamýšlet kolegyně z Metodického centra pro výstavbu a rekonstrukci knihoven, uvidíme i řadu zdařilých tipů, proměn a nápadů.
 - Prostor dostanou také kolegyně z oceněných knihoven v soutěžích Knihovna roku a Městská knihovna roku, dotkneme se také vzdělávání knihovníků a nemineme důležité aktuality v oboru – BOOK Start, Týden knihoven 2018 – LOKÁLKA a další.
 - Více na <https://knihovnicka-dilna-2018.webnode.cz/>

- **7. Tomáš Štefek, MUNI Brno - Inkubátor sociálních inovací v knihovnách**
- O možnostech zapojení se do projektu „Centrum sociálních inovací ve veřejných knihovnických a informačních službách“, který je podpořen MPSV, OP Zaměstnanost nás informoval kolega Tomáš Štefek. Propojovat knihovníky s relevantními odborníky, zprostředkování inspirací a zkušeností z fungujících projektů – o tom všem více na komunitni.knihovna.cz/inkubator a v přiložené prezentaci

- **8. Různé**

- **Zlata Houšková – Aktuálně z BOOKSTART**

- Prezentace hotových setů - sety v počtu 10 000 jsou tvořeny knížkou „Předčítánky“ , „metodikou“ s návodem pro rodiče, unikátní audioknihou, taškou (od Metlife). Vytváří se webová stránka projektu (kolegové z Ostravy) a přihlášené knihovny volí vlastní způsoby předání setů k rodičům s návazností na čtenářské dílničky. Většina dotázaných knihoven se v prvním ročníku rozhodla připojit se k oficiálnímu vítání občánků, kde dojde k prvnímu kontaktu s rodinami. O dalších možnostech a tipech se dočteme na webu projektu
- www.sknizkoudozivota.cz/

- **Kateřina Janošková – informace ze Skupiny pro komunitní aktivity Sekce VK SKIP**

- Od roku 2006 je začleněna jako samostatná pracovní skupina v sekci veřejných knihoven SKIP. Zabývá se a rozvíjí komunitní témata v knihovnách.
- Za dobu trvání skupinky přestali někteří její původní členové působit v oboru, některé jejich pracovní vytížení odvedlo od působení ve skupině. Objevují se však další knihovníci, kterým téma komunitní knihovny souzní s jejich vlastním směřováním; ty postupně do pracovní skupiny vřazujeme.
 - Současní aktivní členové od služebně nejstarších:
 - Zlata Houšková
 - Jaroslava Štěřbová – MKP
 - Blanka Tauberová – knihovna Sedlčany
 - Jana Galášová – knihovna Český Těšín
 - Marie Dočkalová – Knihovna Třebíč
 - Olga Šenoldová – knihovna Jindřichův Hradec
 - Marie Mudrová – knihovna Cheb
 - Jana Kalousková – knihovna Ústí nad Orlicí
 - Kateřina Janošková – knihovna Vsetín (převzala po Marii Pokorné)
 - Pavel Zajíc – knihovna RpR (převzal po Marcele Slížkové)
 - Kateřina Nekolová – NKP (převzala po Zuzaně Ježkové)
 - Aktuálně právě tato skupina iniciovala tzv. kulaté stoly v krajích a připravuje pro podzimní Týden knihoven téma tzv. Lokálka (lokální historie v knihovnách). Věříme, že existence komunitní skupiny má stále své místo a roli v rámci Sekce veřejných knihoven dokáže iniciovat a formulovat zajímavá témata, myšlenky a systematizovat a předávat je kolegům a dalším knihovnám...

Knihovnická dílna 2018

- **Čtvrtek 26. 4. 2018**

- prezence 9.30 - 10.30

- **Program**

- 10.30 - zahájení RNDr.Tomáš Řehák, Mgr. Gabriela Jarkulišová
- 10.40 - 11.00 [Global IFLA Vision - nově celosvětová strategie knihoven](#) - PhDr. Vít Richter, RNDr. Lenka Prucková
- 11.00 - 11.45 [Trendy knihovnictví ve světě optikou IFLA](#) - ing. Libuše Nivnická
- 11.45- 12.30 [Knihovna je nejlepší investice](#) - Mgr. Roman Giebisch
- 12.30 - 13.15 [Profesní vzdělávání, současné zkušenosti z výuky i zkoušek profesních kvalifikací](#) - Mgr. Adéla Dilhofová
- 13.15 - 14.00 PAUZA
- 14.00 - 14.30 [Úspěšné modernizace a rekonstrukce knihoven v Jihomoravském kraji](#) - Mgr. Monika Kratochvílová
- [Knihovny v Jihomoravském kraji](#) - Mgr. Monika Kratochvílová
- 14.30 - 15.00 Chcete stavět, přestavovat, měnit? Máme metodické centrum pro výstavbu a rekonstrukci knihoven - Bc. Martina Huječková
- 15.00- 15.45 [Průzkum "České děti a mládež jako čtenáři"](#) - PhDr. Vít Richter
- 16.30 prohlídka dosud zrekonstruovaných prostor Klementina
- *Závěr prvního dne*

Knihovnická dílna 2018

- **Pátek 27.4.2018**
- 8.00 - 8.30 prezence
- 8.30 - Představujeme vítězné knihovny - Sedlčany
- 9.00 - 9.30 Lokálka aneb Jak přežít Týden knihoven - Mgr. Kateřina Nekolová
- 9.30 - 10.00 Národní knihovna ČR- PhDr. Martin Kocanda
- 10.00 - 10.30 - [Projekt "Bookstart"](#) aktuálně - Mgr. Zlata Houšková
- 10.30 - 11.00 PAUZA
- 11.00 - 12.30 [Představujeme vítězné knihovny - Rapotín](#) , Křtiny a Slavičín

Workshop pro pracovníky metodických oddělení veřejných knihoven

• Krajská vědecká knihovna v Liberci, velký sál, 2. patro

• středa 17.10.2018

• 9.00 - 10.00 prezence účastníků

10:00 zahájení workshopu, I. blok

• 10:15 - 11.00 [Liberecké entrée](#) - představuje se hostitel (o Liberci, o liberecké knihovně a knihovnách..)

11:00 - 11:45 [IFLA](#) - Kam směřuje světové knihovnictví - RNDr. Lenka Prucková

11:45 - 12:30 [Stará známá statistika, aneb regionální funkce, čísla a my](#) - Mgr. Vladana Pillerová

12:30 - 13:00 [Letošní odraz Knihovny roku, aneb pár postřehů očima komise](#) - Mgr. Lucie Macháčková a Jaroslava Starcová

• 13:00 -14:00 přestávka

• 14:00 - 16:30 II. blok

• 14:00 - 14:45 [Doplňování cizojazyčné literatury do českých knihoven](#) - PhDr. Šárka Kašpárková

14:45 - 15:15 [Tři roky poskytování dotací pro obecní knihovny v Jihomoravském kraji](#) - Mgr. Monika Kratochvílová

15:15 - 16:30 O knihovnách ze všech stran (o praktických problémech metodiků, obecních i pověřených knihoven od vedení agendy knihovny od přírůstkového po úbytkový seznam, přerušení či rušení činnosti knihoven, GDPR, přechody knihoven na vyšší či jiné verze systémů): praktická debata s krajskými i regionálními metodiky, NK ČR i zástupci firem) - moderuje Mgr. Gabriela Jarkulišová

prohlídka Krajské knihovny Liberec

• 18:00 [Klady/Odklady aneb opravdu konec prokrastinace?](#) - přednáška pro zájemce

- **čtvrtek 18.10.2018**
- 8:00 - 8:30 prezence účastníků a ranní káva pro dobrý start
- **8:30 - 10:00 III.blok**
 - 8:30 - 9:15 [Aktualizace Standardu pro dobrou knihovnu a Standardu pro výkon RF](#) -Mgr. Vladana Pillerová
 - 9:15 - 10:00 [Trendy čtenářství dětí, mládeže a dospělých. Výsledky celostátního průzkumu z let 2007-2018; Díla nedostupná na trhu; VISK 3](#) - PhDr. Vít Richter
- 10:00 -10:45 přestávka
- **10:45 - 12:45 IV. blok**
- 10:45 - 11:15 [Kulaté stoly - Knihovna věc veřejná 2018, Městská knihovna roku 2018](#) - PhDr. Vít Richter
- 11:15 - 12:00 [Prakticky a aktuálně z Metodického centra pro výstavbu a rekonstrukci knihoven](#) - Mgr. Martina Huječková
- 12:00 -12:45 Jak prezentujeme svou práci (výroční zprávy, pozvánky na akce, zprávy v médiích...)
- **12.45 - 13.00 Závěr, shrnutí workshopu**

Ilustrační fotky z libereckého workshopu

Skupina pro obecní knihovny v roce 2018

- Co vesnické knihovny umějí a mohou – 14.ročník
- Setkání se uskutečnilo ve dnech **13. - 15. září 2018 (čtvrtek – sobota)**
- v Šumperku, Rapotíně a okolí
 - Opětné setkání s kolegyněmi a kolegy – vždy příjemné
 - Možnost seznámení s aktualitami v knihovnictví
 - Objevení nevšedních kulturních i přírodních krás Šumperska
 - Poznání zajímavých a inspirujících forem knihovnické práce
 - Načerpání pozitivní energie

Ctvrtek 13.9.2018	Čas (orientační)	
	do 13.30	Příjezd do Šumperka
	14.00 – 16.00	Oficiální zahájení v MK TGM Šumperk, prohlídka knihovny
	14.15	Zahraniční knihovny – inspirace z cest (RNDr. Lenka Prucková)
	16.00	Komentovaná prohlídka městem
	18.00	Přesun do hotelu, ubytování
	19.00	Večeře
	20.00	Poděsní v historii a dnes (Mgr.Karel Kocůrek)
	21.30	DVD ze setkání 2017v Hroznětíně, neformální výměna zkušeností
Pátek 14.9.2018		Odborný program V hlavní roli kniha
	7.30	Snídaně
	8.00	Odjezd autobusu do Rapotína
	9.00 – 9.20	Úvod o Rapotíně (starosta Mgr. Bohuslav Hudec)
	9.20 - 10.00	Standardy (nejen) pro knihovny (PhDr. Marie Šedá)
	10.00 – 10.40	Malé knihovny ve velkém městě, aneb Co s tebou, Popelko (Mgr. Miroslava Sabelová)
	10.40 – 11.00	přestávka
	11.00 – 11.25	Vítáme knihu do dobré společnosti (Mgr. Zdeňka Daňková)
	11.25 – 11.50	Bookstart – S knížkou do života (Mgr. Zlata Houšková)
	11.50 – 12.20	Prezentace Knihovny městyse Křtiny (Knihovna roku 2017)
	12.20 – 13.30	Prohlídka knihovny, KKC a obecního úřadu
	13.30 - 14.30	Přestávka na oběd – ZŠ Rapotín
	14.30 - 15.30	Prohlídka školy a sídliště
	15.30 –16.00	Prohlídka hřiště, parku DPS a kostela
	16.00 – 17.30	Vystoupení chrámového divadla z Třívší (farnost Rapotín)
	17.30	Odjezd autobusu do hotelu
	19.00	Večeře (raut)
	od 20.00	Společenský večer, ochutnávka krajevých specialit
		Kapela LITERA
Sobota 15.9.2018		Výlet po zajímavostech a krásách regionu
	7.30	Snídaně
	8.30	Odjezd z hotelu – Ruční papírna Velké Losiny (exkurze)
	10.00 – 12.00	Obecní knihovna Víkýřovice (2. Knihovna roku 2014)
	12.30	Závěr

Účastníci semináře před šumperskou knihovnou

Skupina pro komunitní aktivity

- Pracovní skupina vznikla koncem roku 2002 v souvislosti se vzdělávacím projektem „Knihovna jako komunitní centrum“, který ve spolupráci s PDCS za finanční podpory Nadace OSF Praha připravila Zuzana Ježková. Zúčastnění knihovníci a knihovnice vytvořili neformální skupinu odborníků oslovených tématem. Po ukončení projektu v roce 2004 se skupina nerozpadla, dále se schází a téma rozvíjí.
- Protože téma komunitních knihoven je v souladu s cíli Sekce veřejných knihoven, bylo v roce 2006 odsouhlaseno začlenění pracovní skupiny pro komunitní aktivity do této sekce.
- V posledních dvou letech se složení expertní skupiny lehce proměnilo, přesto skupina navazuje na předchozí zkušenosti a pokračuje v práci. Pro rok 2018 navrhla téma regionálních konferencí nazvaných Knihovna - věc veřejná, které se mají stát společnou komunikační platformou pro knihovny a veřejnou správu u příležitosti 100. výročí vzniku ČSR. V současnosti se zabývá tvorbou konceptu práce s lokální historií ve veřejných knihovnách, která by mohla patřit k hlavním směrům komunitních aktivit.
- **Vedoucí pracovní skupiny: Mgr. Kateřina Janošková, Masarykova veřejná knihovna Vsetín**
- Současní členové:
 - Mgr. Marie Dočkalová, MěK Třebíč
 - Jana Galášová, MěK Český Těšín
 - Mgr. Zlata Houšková
 - PhDr. Jana Kalousková, MěK Ústí nad Orlicí
 - Mgr. Marie Mudrová, MěK Cheb
 - Kateřina Nekolová, M. A., NK Praha
 - Olga Šenoldová, MěK Jindřichův Hradec
 - Mgr. Jaroslava Štěrbová, MěK Praha
 - Blanka Tauberová, knihovna Sedlčany
 - Bc. Pavel Zajíc, MěK Rožnov pod Radhoštěm
 - Mgr. Eliška Bartošová, KISK

